

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Duminica a patra după Rusalii.

Intrând Isus în Capernaum venit-a la dânsul un sutaș rugându-l și zicând: Doamne, sluga mea zace în casă neputincios și rău se chinuște. Și i-a zis Isus: voiu veni și-l voiu vindeca. Și răspunzând sutașul a zis: Doamne, nu sunt vrednic ca să întri supt acopăremântul meu, ci zi numai cu cuvântul și se va vindeca sluga mea. — Isus Hristos a îngăduit ca sutașul să-i răspundă așa, ca prin pilda unui soldat păgân — cum era sutașul, să rușineze pe Jidovi, poporul său ales și atât de încărcat cu daruri, dar care era departe de credința și de evlavie păgânului sutaș. Și noi prin darul ce-l avem de a fi creștini catolici, și cu evlavie crescuți în această sfântă lege, suntem fii din poporul ales și plăcut lui Dumnezeu. Dar cât de tare trebuie să ne rușinăm, când vedem că atâția inși, mai puțin dăruiți decât noi, cu mai puțină știință, cu mai puține ajutoare și cu mai puține mijloace decât noi, sunt mai evlavioși ca noi, mai credincioși, mai cu-cernici, mai râvnitori. — Dacă nu ne rușinăm acuma, ne vom rușina de bună seamă în ziua cea din urmă a judecății, când vom vedea pe atâția inși mai pe sus decât noi în mărire, pentru-că acuma sunt mai pe sus decât noi în virtute. Poate că în ziua aceea ei vor fi întru mărire, iar noi fiindcă nu am conlucrat cu luminile credinței, vom fi alungați împreună cu cei osândiți.

* * *

Ce mare credință a avut bunul sutaș! El nu cunoștea Sfânta Scriptură, nu știa nimica despre vechii Patriarhi și Proroci, nici despre atâtea minuni, ce le-a făcut Dumnezeu cu poporul său cel ales: cu toate acestea el a recunoscut în Isus pe

dumnezeescul Mesia, pe adevăratul Fiu alui Dumnezeu, pe Cel atot puternic, care cu un singur cuvânt, cu un semn putea dărui sănătate slugii sale, care era nepulincios! Jidovii dimpotrivă, nu l-au cunoscut pe Isus și nu au vrut să-l recunoască. Ei și-au închis ochii dinaintea minunilor celor mari, cu cari Isus Hristos a arătat și a mărturisit că El este Fiul lui Dumnezeu. Aceasta ne dovedește două lucruri: 1, că credința este darul lui Dumnezeu, harul său: *miluește pe cine vrea, și se îndură spre cine vrea*, 2, Dumnezeu împărțește darurile sale la cei simplii și la cei smeriți, și le tăgăduiește celor mândri și făloși, sumeți, cum erau tocmai Jidovii: *Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iară celor smeriți le dă dar* — scrie Sf. Iacob în epistola sa catolică. — Nu vă mirați văzând atâția necredincioși în lume, și atâția cari nu au credință. Ei sunt lipsiți de un bine atât de mare pentru viața lor stricată, pentru inima lor necurată și pentru sumeția lor cea mare. Să învățăm dela sutașul din Evangelia de astăzi să fim smeriți, dacă vrem ca Dumnezeu să ne dea daruri și să ne păzească credința.

* * *

Cuvintele acelea ale sutașului: *Doamne nu sunt vrednic...* le zic astăzi și preoșii — și credincioșii — în rugăciunile pe cari rostesc la noi în taină înainte de a se împărtași cu preasfântă Taină a Cuminăcătorei. Aceste cuvenite trebuie să le însoțim cu simțământul adânc și sincer al nevredniciei noastre. Cât de mult, cât de tare trebuie să ne smerim înaintea Domnului Nostru Isus Hristos, carele Dumnezeu al mării fiind, s'a înjosit și coborât până la noi: *Micșoratu-s'a pe sine însuși...* Ca să deșteptăm în inima noastră acest simțământ, trebuie să cumpă

nim josnicia ființei noastre, nimicinia noastră cea mare, greutatea și mulțimea păcatelor noastre, nemulțumirea și nerecunoștința noastră față de atâtea binefaceri dumnezeiești, față de atâtea bunătate a Domnului către noi. Prin puțină umilință adevărată, putem face destul față de atâtea mari datorii ce la avem către Dumnezeu, ne putem face plăcuți înaintea lui Dumnezeu, care a spus limpede că vre să dea darul său celor umiliți, smeriți : celor smeriți le dă dar.

Dumnezeu și Preasfânta Treime.

I. Despre Dumnezeu.

Existința lui Dumnezeu. Fénelon. Casă în un ostrov (inzulă) pustiu. Sunt o seamă de oameni, atât de orbi, încât neagă (tăgăduesc), cel puțin cu gură, existența sau ființa unui Dumnezeu ziditor al lumii. Dacă întrebăm pe astfel de oameni : așadară cine a făcut lumea ? răspund că lumea s'a făcut din întâmplare. *Fénelon* un mare învățat francez, zicea, că el dacă s'ar întâlni cu un om, care nu crede în Dumnezeu, nu ar sta de vorbă cu el. Ci i-ar zice numai atâtea : Să-și închipuiască un vifor și vreme grea ce l'ar apuca pe o mare, după acel vifor prin'o minune s'ar trezi aruncat pe o inzulă (pe un ostrov) pustie. Acolo află o casă frumoasă, în casă vede tot felul de unelte bune : masă, scaune, pat, cuptor, icoane, dulapuri, lăzi, ceteri, cărți așezate frumos în biblioteci, dar nu vede nici un om. Va crede el că toate acelea : casa, uneltele, cărțile și celelalte s'au făcut din întâmplare, fără de ajutoru vre'unui om ? Apoi lumea, a cărei rânduială și armonie este de mii de ori mai minunată, să fie un lucru al întâmplării oarbe ?

Oare sunt atești ? Robert Owen. Întreagă omenimea, tot neamul omenesc din lume, spune sus și tare, că este Dumnezeu. Oamenii cu minte sănătoasă învață cu toții acest adevăr într'un glas, cu o gură și cu o inimă. Acest glas de obște izvorește din firea pricepătoare și înțelegătoare a omului. De aici urmează că, dacă ateștii (adeea oamenii cari zic că nu este Dumnezeu) ar

avea drept, atunci întreg neamul omenesc ar greși, ceea ce este cu neputință. Așa dară nu poate fi ateu sau ateist (om fără Dumnezeu) din convingere, adânc convins și deplin încrezut din puterea dovezilor.

Dar apoi oare sunt atești din neștiință, din prostie, și de bună credință ? Răspund apriat : între dobitoace, da : între oameni, nu.

Robert Owen, mort în 1858, neaflând pe celea două globuri pământești nici un popor fără Dumnezeu, a socotit în mintea lui scintită, că va face, va alcătui el un popor, care să nu creadă de loc în Dumnezeu. În anul 1823, adună în Statele Unite o mulțime de oameni răi, ticăloși, blăstemați, afurisiți, din cari voia să facă o colonie, un ținut deosebit. Le-a dat un pământ întins în Indiana, și a făcut planul unei cetăți, pe care a numit'o New-Harmony. Acolo un singur lucru era oprit. anume : să nu se grăiască despre Dumnezeu, nici să nu se rostească nici macar numele Lui. Noua cetate avea la îndemână toate bunătățile pământești și lumești, căci Robert Owen se îngrijea să nu ducă lipsă nimeni de nimica. Cu toate acestea, aceea cetate n'a avut viață nici de zece ani, ea s'a nimic în așa chip, încât după aceea nici nu s'a mai grăit despre dânsa.

Vanini. Ateismul din obârșie, calm, liniștit și neconturbat, nu se află între oameni. Aceia cari socotesc să-și susțină părerea lor până acolo, încât să spună că nu este Dumnezeu, își acoper fața cu un obrăzar . . . La cea d'întâi întâmplare nefericită, cade obrăzarul pus ; rămâne omul, și ateul (cel fără Dumnezeu) dispăre, se face nevăzut. Ateistul Vanini născut în regatul Neapol în an 1585, fiind că zicea că nu este Dumnezeu, a fost osândit să fie ars pe un rug de foc. Când a văzut rugul aprins pe, care avea să fie așezat, a strigat : *Oh ! Dumnezeule !*

Ateu rușinat de o doamnă. Un învățat al lui Vanini, după ce zădarnic predicase ateismul în un cerc de doamne, socoti că-și va răzbună pentru nepăsarea lor, zicând : „Iertați-mi, doamnelor greșeala mea. Eu socoteam, că într'o societate atât de aleasă, nu voi fi eu singur, care să am cinstea de a nu crede în Dumnezeu. Nu ești singur, nu domnule, grăi doamne casei : cail miei, cănele meu dela casă, pisica mea încă au aceasta onoare, cinste : cu aceea deosebire că aceste bune dobitoace au judecata aceea — că nu se laudă, nu se fălesc cu acest lucru . . .”

Ateul, tinera fată, și oul. Așa dară nu sunt ateii sau atești de bună credință. Aceasta culme afărădelegii, ce se numește ateism, este o buruiiană veninoasă, care nu încolțește decât numai în noroiul unei inimi rele și stricate. Un tinăr dela țară a fost trimis la Pariz să învețe carte. Insoțindu-se cu tovarăși stricați și necredincioși, în scurtă vreme a ajuns și dânsul pe calea păcatelor și fărădelegilor. Intorcându-se în satul său dela țară, în familia sa, își lua aerul de filozof, de tinăr înțelept, și își bătea joc de rugăciuni și de deprinderile de evlavie, pe cari el le părăsise.

Intr'o zi a fost invitat la o casă de cinste, unde era o numeroasă societate, de domni și doamne. În vreme ce se încinse vorba între ei despre multe lucruri din lume, două fete tinere, una de 12 ani, și cealaltă de 14 ani, ceteau împreună — încet lângă o fereastră. Se apropie de ele filozoful nostru, și le întreabă zîmbind, ce roman citesc. — *Domnule* — răspunse cea mai mare fetiță, noi nu citim romane, ci istoria poporului lui Dumnezeu, istoria biblică. — *Domnișoară*, zise el cu acelaș aer, *așadară Domnia-Ta crezi că este Dumnezeu?* — Uimindu-se de aceste cuvinte, tinerele fete se uită una la alta cu mirare, și roșiră la față. Inșă îndată cea mai mare — plină de curaj, zise; *Dar DTa. Domnule, nu crezi că este Dumnezeu? Oarecândva, răspunse studentul dela Pariz, credeam și eu, dar după ce am învățat filozofia și politica, acum nu mai cred. Noi, e drept, n'am învățat științe așa de înalte; dar fiindcă DTa ești mai înțelept ca noi, sa fii așa bun, domnule, să ne spui, de unde vine un ou?*

Cuvintele aceste din urmă au fost rostite cu un glas destul de înalt, ridicat. Mai mulți domni și doamne atunci s'au apropiat de fereastă, ca să asculte vorbirea, care se părea interesantă. — „Da, domnule, să ne spui, zise și fetița cea tinără, de unde vine un ou? Ce mai întrebare! un ou doară vine din găină. Dar găina de unde vine? Din un ou. — Ei bine, acum să ne spui: care din două a fost mai întâi: găina ori oul? — Eu nu știu ce voiți să ziceți cu ouăle voastre și cu găinile voastre: dar în urma urmelor dintre aceste două lucruri mai întâi a fost găina. — Așe dară este o găină, care nu s'a făcut din ou? . . . reluă fetița. Iată, domnișoară, nu găina a fost mai întâi, ci oul. Așa dară a fost un ou, care

nu s'a făcut din găină? întrebă iarăș buna fetiță. Dar uită, dșoară, să ierți, scuză . . . iată . . . pentru-că . . . vedeți . . . Cea ce văd eu, domnule, zise fetița, este aceea că nu ne știi spune, că oare oul a fost întâi ori găina? ! Ei bine, reluă ateistul tinăr: zic că a fost găina. — Bine, zise fetița, atunci dacă a fost o găina, care mi se pare că vreți să mă socotiți ca pe o muiere de rând, din popor. — Ba nici decum, domnule, numai te rog să-mi spui cine a făcut pe cea d'întâi mamă a tuturor găinilor și a tuturor ouălor? . . . Dar în urmă . . . în urma urmelor . . . Fiind că nu știi, să îmi îngăduiești, să te învăț și să-ți spun eu: Cel ce a făcut cea d'întâi găină, este chiar acela, care a făcut lumea, și pe acest făcător al tuturor îl numim Dumnezeu. Cum? ! Domnule, DTa nu ai putut — fără Dumnezeu — să-mi esplici, să-mi tâlcuești existența (ființa) unui ou, și a unei găini, și apoi zici, că știința învață să explici fără Dumnezeu existența lumii? “. — Tinărul necredincios nu mai așteptă altceva, își lua pe ascuns pălăria sa, și ieși din casă rușinat ca o vulpe — care ar fi fost prinsă de-o găină.

Din catechism.

Partea IV.

Despre Dumnezeu ca Răscumpărător.

§. 1. Nașterea lui Isus.

53. Cine ne-a răscumpărat? Isus Hristos.

„Un om se ducea din Ierusalim la Ierichon și a căzut între tâlhari, cari desbracându-l și rânindu-l s'au dus, lăsându-l abia viu. Și din intimplare se ducea un preot pe aceea cale, și vezându-l a trecut alătura. Asemenea și un levit venind la acel loc, și vezându-l a trecut pe alătura. Iar un Samaritean mergând pe cale, a venit la el și vezându-l i sa făcut milă. Și apropiindu-se a legat ranele lui, turnând olei și vin și punându-l pe animalul său l'a dus la o casa de oaspeți, și a purtat grije de el.“ (Luca 10, 30—34.)

Omul care mergea din Ierusalim la Ierichon, era Adam și în el întreg neamul omnesc. Adam din starea cea mai fericită a raiului care a fost dată lui și neamului întreg omnesc, prin înșelăciunea diavolului a ajuns în starea cea mai ticăloasă. Cine s'a îndurat de Adam și de urmașii lui? Preotul ori Levitul? adevărat legea mozaică . . . profetii legeri vechi? Nu! au trecut lângă el amândoi! Nu a fost în stare a vindeca ranele făcute de spiritul cel rău. A sosit în fine samariteanul. Fiul lui Dumnezeu coborât din cer a luat ființa omenească. Fiul lui Dumnezeu s'a suit pe animalul său, adevărat a luat ființa omenească și a intrat în lume adresându-se către Părintele Tatăl „trup mi-ai săvârșit Doamne, iată viu ca să implinesc voința Ta.“

Ochianul lui Copernic. Toți știu că Copernic, autorul unui sistem planetar care a luat numele dela dânsul, era un canonic din Frauenburg în Prusia orientală. Catedrala din acest oraș are foarte multe lucruri vrednice de a fi vizitate. Se întâmplă că un grup de persoane vizita această biserică sub conducerea unui sacristan. Intre altele sacristanul îi opri înaintea unui altar, și le arătă niște moaște ce se aflau acolo. Un domn din acel grup își arătă îndată îndoelile sale cum că acelea n'ar fi adevărate moaște după cum se spune. Conducătorul răspunse: „Domnule, mărturia Bisericii ia orice îndoială.“ „Pentru mine, răspunse domnul cu îndoelile, mărturia Bisericii n'are nici o valoare“. Vorba se sfârși aci. După aceea veni în sacristie, unde sacristanul deschise un dulap în care se aflau tot felul de fiare vechi și, scoțind afară o țeavă de fier, zise:

„Iată aici, domnilor, un lucru de foarte mare valoare: țeava dela ochianul lui Copernic.“ Ţeava trecu din mână în mână; după ce o examină bine, domnul cu moaștele zise: „Cum se poate ca un obiect de valoare istorică atât de mare să fie aruncat între aceste fiare vechi?“ La aceste cuvinte sacristanul izbucni în râs și zise: „Domnule, ochianul a fost inventat la vreo șasezeci de ani după moartea lui Copernic, și totuși d-ta m'ai crezut îndată; pe când adineaori când îi-am vorbit despre lucruri religioase, și aduceam mărturia de veacuri a Bisericii, n'ai voit să mă crezi de loc. Această țeavă de fier care-mi slujește numai ca să pregătesc lumânările, am scos-o afară numai ca să glumesc. Vă rog domnilor, să mă iertați, pentru că cine cunoaște istoria, fără îndoială a văzut îndată că eu glumeam.“ Astfel necredinciosul rămase păcălit și șterse repede putina.

Vedeți cum fac atâția oameni: când e vorba de învățătura Bisericii, chiar dacă ar veni un înger din cer, tot nu vreau să creadă; pe când atâtea prostii le înghit fără să se mai gândească.

Ca o foaie de hârtie albă. Doi domni vorbeau împreună. Unul din ei întreabă pe celalt: „Ce religione ai d-ta?“ El răspunse: „Eu n'am nici o religione, în această privință eu sunt ca o foaie de hârtie albă“. Dar cel dintâiu care era un om foarte evlavios îi zise: „Dacă e așa, Domnule, bagă de seamă ca nu cumva diavolul să-și scrie numele pe această hârtie albă!“ Aceste cuvinte curajoasă s'gduiră adânc pe necredincios și nu putu să le mai uite. O rază a harului dumnezeesc pătrunse în acea clipă în inima lui și de atunci înainte se interesă tot mai mult despre lucrurile religioase și cu inelul începu a se ruga cum îl învățase mama sa când era copil. Acest om era un învățat, numit Buchenau. El însuși povestea deseori această întâmplare.

Sentinela Catolică Iași.

Calendar săptămânal.

10—16 Iulie 1927.

10. Dumineca 4. d. Rusalii (Ev. d. Mat. 8. 5.) 45 Mart. d. Nicop.
11. Luni. M. Eufemia.
12. Marți. M. Proclu și Ilarie
13. Miercuri. Arh. Gavril,
14. Joi. Ap. Achila
15. Vineri. M. Chiril și Iud.
16. Sâmbăta. M. Antinogen.